Overweging 10 en 11 januari 2026

Eerste lezing: *Jesaja 42,1-4.6-7*
Zie hier mijn dienstknecht, die Ik ondersteun, mijn uitverkorene, die ik met genoegen gadesla. Ik heb mijn Geest op hem gelegd, en hij maakt het recht bekend aan de volken. Hij roept niet en schreeuwt niet, hij laat zijn stem niet horen op straat. Het geknakte riet zal hij niet breken en de kwijnende vlas-pit blaast hij niet uit. Werkelijk, hij zal recht brengen. Hij zal niet zwak worden en niet worden gekwetst, maar vestigt het recht op de aarde en de eilanden zullen naar zijn boodschap uitkijken. Ik, de Heer, heb u geroepen om heil te brengen, Ik neem u bij de hand, Ik vorm u tot een verbond met het volk, tot een licht voor de naties, om blinde ogen te ontsluiten, om gevangenen uit de kerker te bevrijden, uit de gevangenis degenen die wonen in de duisternis.

Evangelie: *Matteüs 3,13-17*
In die tijd kwam Jezus uit Galilea naar Johannes bij de Jordaan om zich door hem te laten dopen. Maar Johannes wilde Hem tegenhouden. Hij zei: Ik zou door u gedoopt moeten worden, en u komt naar mij? Jezus antwoordde: Laat nu maar; want zo past het ons al wat is vastgesteld te volbrengen. Toen liet hij hem begaan. Toen Jezus gedoopt was, kwam Hij meteen uit het water. En zie, daar opende zich de hemel voor hem en Hij zag de geest van God neerdalen in de gedaante van een duif. Er kwam een stem uit de hemel, die zei: Dit is mijn geliefde Zoon, een man naar mijn hart.

Overweging
Gedoopt zijn. Vroeger was dat als een vanzelfsprekendheid. Tegenwoordig is het meer een bewuste keuze. Je laat je kind dopen omdat je de geboorte een wonder vindt. Of omdat je jouw christen zijn ervaart als waardevol. Of misschien ook omdat je je ervan bewust bent dat het lot van je kind niet alleen in jouw handen ligt. Kinderen worden tegenwoordig met een klein beetje water gedoopt. Vroeger, in de jonge kerk was dopen echt onderdompelen. De eerste Christenen gingen helemaal kopje onder. Jezus liet zich door Johannes in de Jordaan helemaal onderdompelen. Hij gaat onder om weer hernieuwd tevoorschijn te komen. Dit Joodse ritueel, dat mede aan de basis ligt van ons geloof, herinnert ook aan de doortocht door de rivier de Jordaan. Het water was de grens tussen woestijn en het beloofde land. Men moest door het water. Opstaan uit het water is teken van nieuw begin, nieuw leven. Zoals ieder oprecht mens is ook Jezus op zoek naar zijn plaats in de wereld, naar zijn levenstaak en roeping. Hij voelt zich aangesproken door de prediking van Johannes die het heeft over gerechtigheid in de wereld van die dagen en die opriep tot bekering, om het anders te doen. Hij voegt zich gehoorzaam in de rij van Johannes' volgelingen. Wanneer Jezus gedoopt wordt gebeurt er iets heel bijzonders. Bij Jezus gaat de hemel open. Alles komt in een nieuw licht te staan. Het is alsof je na een moeilijke periode ineens alles weer klaar en helder ziet. De Geest van God daalt neer in de gedaante van een duif. De duif herinnert ons aan het verhaal van de zondvloed waar Noach door de duif die terugkeert met een groen takje in zijn bek, weet dat er land in zicht is. Nieuw land, een nieuwe toekomst, hoop… leven. Bezield van de Geest weet Jezus nu waar het om gaat in het leven, opkomen voor leven en gerechtigheid. Opkomen tegen de verdrukking van armen en zwakken. De doop maakte Jezus tot een herboren mens, een nieuwe mens. Een mens getekend met de duif van hoop op leven. Dat is de bedoeling van de God van het Verbond, namelijk dat er steeds weer nieuwe kansen zijn, nieuw leven voor mensen, wie en hoe ze ook zijn.
En tot slot een stem die sprak: Dit is mijn veelgeliefde Zoon. God zag dat het goed was.

Het is altijd een menselijke stem die Gods vreugdeboodschap vertolkt. Ook in onze tijd zijn zulke stemmen te horen, ja, misschien zijn we zélf wel zo'n stem en kunnen wij met wat wij zeggen de hemel doen openbreken voor mensen die somber gestemd zijn en geen uitzicht zien. Dopen is je ingebed weten, gedragen, door een gemeenschap. Daarbij zijn wij degene die gedragen worden, dan weer dragen wij de ander. Misschien is dát wel de opdracht die wij bij het doopsel meekrijgen. Gedragen worden en je gedragen weten. Dat is ontvangen en geven. Breken en delen. Raken we hier niet aan een diep geheim, namelijk dat God ten diepste bewogen, betrokken is op het geluk van mensen op aarde. Je mag ook zeggen: We leven niet zomaar, doelloos en verloren. God ziet naar ons om, komt ons tegemoet met zijn liefdevolle Geest. Ook wij zijn Gods geliefde kinderen. Ook wij hebben een levensopdracht. Wat je kan en wat je moet doen kunnen we net als Jezus leren van de profeten. Opkomen voor leven en gerechtigheid en liefde. Zorg ervoor dat je niet beheerst wordt door geld of macht. Heb eerbied en respect voor de gewone, alledaagse dingen die je zomaar gegeven worden en maak anderen deelgenoot van jou ervaringen. Dat het goede in ons steeds mag komen bovendrijven, opborrelen uit je hart zoals het water uit de bron van de Jordaan. Dat we mogen doen en laten, spreken en zwijgen zoals God aangenaam is.